ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 1661
Ημερομ. Κατάθεσης: 20/11/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ (ΝΑΝΤΙΑ) ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ
Βουλευτής Β2 Δυτ. Τομέα Αθήνας
ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής

Αθήνα, 20 Νοεμβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου.

Θέμα: «Η έκδοση αδειών διαμονής αποτελεί κρατική αρμοδιότητα – Επικίνδυνη διεύρυνση της εμπλοκής ιδιωτών σε κρίσιμες λειτουργίες της δημόσιας διοίκησης»

Με διακήρυξη της 4ης Νοεμβρίου 2026, η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ) προκήρυξε διαγωνισμό συνολικού προϋπολογισμού 17.686.023,76 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, για την παροχή υπηρεσιών διοικητικής υποστήριξης και ενίσχυσης του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και των επτά Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας. Πρόκειται για τη συνέχιση του έργου που είχε οργανωθεί μέσω της Προγραμματικής Σύμβασης της 5ης Δεκεμβρίου 2024 μεταξύ του Υπουργείου, της ΕΕΤΑΑ και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων. Η νέα σύμβαση προβλέπει την απασχόληση τουλάχιστον 305 εργαζομένων για χρονικό διάστημα 24 μηνών.

Το αντικείμενο της σύμβασης υπερβαίνει κατά πολύ τις συνήθεις υποστηρικτικές ή γραμματειακές εργασίες. Περιλαμβάνει την παραλαβή και διεκπεραίωση αιτήσεων για χορήγηση, ανανέωση και επανέκδοση αδειών διαμονής, την εξυπηρέτηση πολιτών τρίτων χωρών και εργοδοτών, την τήρηση και διαχείριση διοικητικών φακέλων, τη σύνταξη διοικητικών εγγράφων, τη συλλογή βιομετρικών δεδομένων και την υποστήριξη του πληροφοριακού συστήματος «Μετανάστευση».

Η έκδοση αδειών διαμονής και των αντίστοιχων επίσημων εγγράφων που πιστοποιούν το δικαίωμα νόμιμης παραμονής στη χώρα αποτελεί λειτουργία που συνδέεται άμεσα με τον πυρήνα της κρατικής εξουσίας. Δεν πρόκειται για μια απλή διοικητική διαδικασία διεκπεραίωσης εγγράφων. Η σχετική διαδικασία προϋποθέτει έλεγχο της νομιμότητας, αξιολόγηση πραγματικών και νομικών δεδομένων, εφαρμογή της μεταναστευτικής νομοθεσίας και ανάληψη ευθύνης για την τελική διοικητική κρίση.

Για τους λόγους αυτούς, η συγκεκριμένη αρμοδιότητα πρέπει να ασκείται από τα αρμόδια κρατικά όργανα, τα οποία δεσμεύονται από τη νομιμότητα, την αμεροληψία, την ισότητα των πολιτών, τη διαφάνεια και τους κανόνες λογοδοσίας της δημόσιας διοίκησης. Το κράτος οφείλει να διατηρεί τον πλήρη έλεγχο μιας διαδικασίας που καθορίζει το καθεστώς νόμιμης παραμονής στη χώρα, επηρεάζει δικαιώματα και υποχρεώσεις και συνδέεται με ζητήματα δημόσιας τάξης και ασφάλειας. Η ευθύνη αυτή δεν μπορεί να μεταφέρεται, ούτε να ασκείται στην πράξη μέσω ιδιωτικών εταιρειών.

Το ζήτημα, επομένως, δεν είναι απλώς εάν η τελική υπογραφή μιας άδειας διαμονής παραμένει σε δημόσιο υπάλληλο. Είναι εάν και σε ποιον βαθμό ιδιώτες αποκτούν ουσιαστική συμμετοχή στα ενδιάμεσα στάδια που διαμορφώνουν την τελική απόφαση. Όταν η συμμετοχή αυτή είναι τόσο εκτεταμένη ώστε να επηρεάζει την πορεία και την έκβαση μιας διοικητικής υπόθεσης, τα όρια μεταξύ υποστηρικτικής εργασίας και άσκησης δημόσιας αρμοδιότητας γίνονται εξαιρετικά κρίσιμα.

Η ανάθεση τέτοιων λειτουργιών δημιουργεί επιπλέον κινδύνους ως προς τη διαφάνεια και την αποτροπή φαινομένων διαφθοράς. Η διαχείριση αιτήσεων και φακέλων που αφορούν το δικαίωμα νόμιμης παραμονής στη χώρα μπορεί να δημιουργήσει περιθώρια αθέμιτης παρέμβασης, ευνοϊκής μεταχείρισης ή εκβιασμού συγκεκριμένων αιτούντων εάν δεν υπάρχουν αυστηρά και αποτελεσματικά συστήματα ελέγχου. Η διασφάλιση της νομιμότητας δεν μπορεί να εξαρτάται από τις εσωτερικές διαδικασίες μιας ιδιωτικής εταιρείας, αλλά πρέπει να αποτελεί ευθύνη της δημόσιας διοίκησης.

Εξίσου σοβαρό είναι το ζήτημα της πρόσβασης σε προσωπικά και βιομετρικά δεδομένα. Οι φάκελοι αδειών διαμονής περιλαμβάνουν ιδιαίτερα ευαίσθητες πληροφορίες για την ταυτότητα, την οικογενειακή κατάσταση και την προσωπική ζωή των ενδιαφερομένων, καθώς και βιομετρικά στοιχεία.

Εάν η κυβέρνηση θεωρεί ότι είναι επιτρεπτή η ανάθεση μέρους αυτών των λειτουργιών σε ιδιώτες, οφείλει προηγουμένως να έχει διαμορφώσει ένα σαφές και ειδικό νομοθετικό πλαίσιο. Η έκταση της ανάθεσης, τα όρια των αρμοδιοτήτων, οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα απαιτούμενα προσόντα, οι εγγυήσεις αμεροληψίας και ανεξαρτησίας, οι κανόνες πρόσβασης στα πληροφοριακά συστήματα, η προστασία των δεδομένων, οι μηχανισμοί εποπτείας και οι κυρώσεις σε περίπτωση παραβίασης δεν μπορούν να καθορίζονται απλώς από τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές ενός διαγωνισμού. Πρόκειται για ζητήματα που αφορούν τον τρόπο άσκησης δημόσιας εξουσίας και, ως εκ τούτου, απαιτούν σαφή νομοθετική θεμελίωση και εγγυήσεις αυξημένης τυπικής ισχύος.

Διαφορετικά, δημιουργείται ένα επικίνδυνο προηγούμενο: κρίσιμες λειτουργίες του κράτους, που συνδέονται με την αναγνώριση δικαιωμάτων και την έκδοση επίσημων εγγράφων, να μεταφέρονται σταδιακά σε ιδιωτικούς αναδόχους, με τις ουσιαστικές εγγυήσεις να καθορίζονται κατά περίπτωση από κάθε διαγωνισμό. Μια τέτοια πρακτική μπορεί να οδηγήσει σε σταδιακή αποδυνάμωση της δημόσιας διοίκησης, απώλεια θεσμικής τεχνογνωσίας και εξάρτηση του κράτους από ιδιωτικές εταιρείες για την άσκηση βασικών λειτουργιών του.

Τέλος, η συγκεκριμένη επιλογή εγείρει και σοβαρά εργασιακά ζητήματα. Η διακήρυξη μοριοδοτεί την προηγούμενη εμπειρία έως 150 μελών της προτεινόμενης ομάδας προσωπικού, αναγνωρίζοντας την αξία της εξειδικευμένης γνώσης που έχει αποκτηθεί στις υπηρεσίες Μετανάστευσης, χωρίς όμως να προβλέπει υποχρέωση απορρόφησης ή προτεραιότητα πρόσληψης των ήδη απασχολούμενων εργαζομένων. Έτσι, εργαζόμενοι με σημαντική εμπειρία και τεχνογνωσία αντιμετωπίζουν εργασιακή αβεβαιότητα, ενώ το Δημόσιο κινδυνεύει να απολέσει πολύτιμη γνώση που έχει ήδη αποκτηθεί μέσα από τη λειτουργία των υπηρεσιών του.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Θεωρεί η κυβέρνηση ότι η παραλαβή, ο έλεγχος και η διεκπεραίωση αιτήσεων για άδειες διαμονής, η διαχείριση των σχετικών φακέλων και η συλλογή βιομετρικών δεδομένων μπορούν να ανατίθενται σε ιδιωτική εταιρεία; Ποια είναι η ακριβής νομική βάση για την ανάθεση των συγκεκριμένων εργασιών και πώς διασφαλίζεται ότι δεν συνιστά μεταφορά ή έμμεση άσκηση δημόσιας αρμοδιότητας από ιδιώτη;
2. Ποιες ακριβώς από τις προβλεπόμενες στη διακήρυξη εργασίες θεωρούνται αμιγώς υποστηρικτικές και ποιες συνδέονται με τον έλεγχο, την αξιολόγηση και την ουσιαστική επεξεργασία αιτήσεων για τη χορήγηση, ανανέωση ή ανάκληση αδειών διαμονής; Ποια δημόσια όργανα διατηρούν την αποκλειστική ευθύνη για κάθε στάδιο της διαδικασίας;
3. Υφίσταται ειδική νομοθετική εξουσιοδότηση που να καθορίζει τις προϋποθέσεις, τα όρια και τις εγγυήσεις για την ανάθεση τέτοιων λειτουργιών σε ιδιώτες; Εάν όχι, με ποια νομική βάση θεωρεί η κυβέρνηση ότι οι σχετικές προδιαγραφές και εγγυήσεις μπορούν να καθορίζονται αποκλειστικά μέσω των τευχών ενός διαγωνισμού;

4. Πώς διασφαλίζεται ότι η ανάδοχος εταιρεία, οι εργαζόμενοί της και τυχόν υπεργολάβοι ή τρίτοι συνεργάτες της δεν θα αποκτούν πρόσβαση στο περιεχόμενο προσωπικών και βιομετρικών δεδομένων των πολιτών τρίτων χωρών ούτε δυνατότητα επεξεργασίας των ατομικών τους φακέλων; Με ποιον τρόπο θα εκτελούνται οι προβλεπόμενες εργασίες χωρίς τέτοια πρόσβαση;
5. Ποιοι μηχανισμοί δημόσιας εποπτείας, ελέγχου και λογοδοσίας προβλέπονται για την αποτροπή αθέμιτων παρεμβάσεων, παράκαμψης των νόμιμων προϋποθέσεων, ευνοϊκής μεταχείρισης αιτούντων και φαινομένων διαφθοράς; Πώς εξασφαλίζεται η πλήρης ιχνηλασιμότητα των ενεργειών και η δυνατότητα ελέγχου κάθε υπόθεσης από τα αρμόδια δημόσια όργανα;
6. Πόσοι εργαζόμενοι απασχολούνται σήμερα στις συγκεκριμένες υπηρεσίες μέσω της ΕΕΤΑΑ και για ποιον λόγο δεν προβλέφθηκε υποχρέωση διατήρησης ή προτεραιότητα πρόσληψής τους, παρά την αναγνώριση και μοριοδότηση της προηγούμενης εμπειρίας τους;
7. Ποιος είναι ο σχεδιασμός της κυβέρνησης για τη μόνιμη και επαρκή στελέχωση των υπηρεσιών Μετανάστευσης, ώστε η έκδοση αδειών διαμονής και η διαχείριση των σχετικών διοικητικών διαδικασιών να παραμείνουν υπό τον ουσιαστικό και αποκλειστικό έλεγχο της δημόσιας διοίκησης;

Η βουλευτής

Κωνσταντίνα (Νάντια) Γιαννακοπούλου